

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. nr 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Vrîi de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napolază

ADMINISTRAȚIA :

Arad, Deák Ferencz-u. nr 20

INSERTIUNILE :

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicățiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefracate nu
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Cine-i cauza?

(*) În „Magyarország“ dela 29 c. marele patriot Bartha se jeluiește după cum urmează:

Comerciantul H. din Nyiregyháza vinde unt din Teachen.

„În Budapesta cafegiul G. bate cu asistență polițienească pe tinerii cari au întreținut lupta împotriva bordelor murdare germane. Cafegiul a găsit chiar protectori în presă.

„În Szamosdob preotul A. a strigat asupra credincioșilor săi cari cântau unguerește în biserică: Nu spurcați casa lui Dumnezeu cu vorbe murdare ungurești. Și preotul acesta nu-i închis nici în temniță, nici în casa de nebuni.

„Casul dela Nyiregyháza este un faliment economic; cel din Budapesta faliment moral, ear cel dela Szamosdob este faliment național.

N'avem nimic de obiecționat. Da, așa e: falimentul există. Cel economic așa cum îl prezintă Bartha. Căci cum s'ar putea numi altfel faptul că o țară eminentă agricolă, aduce până și unt din străinătate!

Casul dela Budapesta este însă un faliment moral nu pentru-că în localele de noapte ale capitalei se cântă nemțește, ci pentru-că tinerimea studioasă maghiară, floarea și speranța Maghiarilor, nu-și găsește în viață rol mai frumos de cât să pornească a curăți cuiburile de stricăciune unde, desigur, nici un neam nu ambiționează să-și întărească — limba. În loc ca să-și peardă nopțile în asemenea escursiuni, tinerimea făcea mai bine să meargă ziua la prelegeri și să nu se întâmpie, ca mai zilele trecute, ca dintre 25 tineri să treacă examenele numai 8, ear dintre ceilalți unul, de necsz că l'au trântit, să amenințe cu revolverul pe profesori. . Asta-i falimentul moral, constatat și de profesori — căci și profesorul Henrich a constatat decadența tinerimii și rectorul universității a desaprobat expedițiunile nocturne — ear nu faptul, că s'au găsit ziare cari n'au aprobat expedițiunile „celor 300“ eroi de noapte — desigur toți din falanga tare a „celor 1000“, naționaliști conduși de — Kecskeméty.

Cât privește acum cazul dela Szamosdob, trist e că s'au găsit Români cari să cânte ungurește, dacă într'adever s'au găsit, și decadența națională este ca concetățenii noștri maghiari să dorească a se cânta în biserică românească ungurește, ear dacă se găsește asemenea Români inconștienți, preotul lor să nu-i dojeneze. Sentiment național are adică numai omul care respectează și la altul acest sentiment. Ce respect arată însă Bartha, când pe preotul român care și-a îndeplinit o datorie de dojenindu-și credincioșii, l'ar arunca dacă nu îndată în — pușcărie, apoi cel puțin în casa de nebuni?!... Asta nu mai e sentiment național, ci cel mai cras șovinism.

Ear că n'au nici cap politic șovinist de soiul lui Bartha, rezultă din chiar scrisorile lor.

Eată, Bartha în același articol mai scrie:

„Eată o monarchie legată de termen. Cine vrea să o conducă, trebuie să aibă un ziar cu însemnări. Ear termenul s'au îngâmădit. Armata cesară și maghiară de trei ani deja este în stare de prolongare. S'a prolongat de câte-va ori și alianța vamală. Cvota stă și ea numai pe baze de prolongare. Azi mâine ajung aceeași soarte și convențiunile noastre comerciale. Așa stăm apoi cu sistemul nostru de dare și cu banca Toate stau atârinate d'un fir — de prolongare! Existența de stat legată de termen cine a mai văzut?“

Întrebe însă Bartha: de ce nu se poate crea o stare de lucruri durabilă, permanentă? Pentru-că desigur și Monarhul și consilierii săi cumiți doresc să scape de această politică de prolongare.

Vorba e însă că atât în Ungaria, cât și în Austria s'a sporit numărul demagogilor și a șovinistilor. Ei au agitat poporul și neputând ajunge la respectul reciproc al sentimentului național, au perdut usul politicii practice și au creat atâtea greutăți, în cât monarchia continuă a sta — politicește — într'adever între cer și pământ, o duce prolongând...

Și mai întrebăm pe șovinistii că d'alde Bartha: dacă monarchia o duce așa, crede că ar fi mai tare și mai fericit un stat național maghiar independent? Un stat în care politicienii ca d'alde Ugron și Kossuth Franczi s'ajungă — factori?

La aste întrebări s'auzim ce răspunde patriotul Bartha Miklós.

Alegeri. În România au avut loc alegerile suplimentare pentru trei scaune de deputat. În toate trei locurile au reușit cu eroioare majoritate candidații liberali. Este semnificativ că la Brăila dintre candidații opoziției candidatul fracțiunii conservatoare junimiste, dl N. Filipescu, a avut 112 voturi, pe când candidatul fracțiunii Cantacuzino-Take Ionescu a întrunit abea 66 voturi. La Drochia, a fost ales candidatul liberal, dl Văsescu. Ear la Craiova, orașul d lui Take Ionescu, fostul ministru de culte și finanțe nu a putut aduna decât 549 voturi, ales fiind candidatul liberal, dl Ciocazan, cu 1152 voturi.

Jidovi pe toată linia! În zilele acestea a fost numit membru în casa magnaților bancherul Kornfeld Zsigmond, originar din Galizia. Cu ocazia tulburărilor muncitorilor fără lucru a ajuns la suprafață numele conducătorului socialist Weltner Jakob.

„Aikotmány“ reflectând asupra evenimentelor zilei în legătură cu aceste nume, conchide:

„Dl Weltner Jakob, conducător socialist, are mai mare putere pe străzile Budapestei decât căpitanul orașului Rudnay, decât primarul Halmos. Nu e de mirat, căci Széll Kálmár pertractează cu dlnsul, pertractează și Halmos și Rudnay.

„În Kornfeld se prezintă aristocrația jidană, în Weltner democrația jidană, ear în Széll Kálmán statul jidovesc în Ungaria

Germania și Tripla-alianță.

Pentru Germania Tripla-alianță a fost o chestie de asigurare contra revanșei franceze. Italia îndeosebi a adus însă jertfe mari pentru a putea să stea în Tripla-alianță. D'aceia Italianii nici nu sunt încântați toți de această tovărășie a țării lor. Chiar despre actualul

rege Victor Emanuel se susține că-i vine greu a reînvi alianța. Fără oare-cari compensări economice va și fi greu susținerea mai departe.

Abea ziarele mari au început să tracteze în acest sens afacerile, și dela Berlin s'au dat ca o bombă știrea că, între Vatican și guvernul german negocierile pentru înființarea unei nunciaturi în Berlin au dus la bun rezultat.

Impăratul Germaniei va primi de nunciu papal pe monsignorele Francesco Tarnassi, un abate d'o rară capacitate diplomatică și tot așa de frumos bărbat; este, așa zicând, prototipul frumoseții și abilității italiene. Tarnassi este cunoscut și la Viena, unde a fost secretar al nunciului Vannutelli și a câștigat multe simpatii, îndeosebi în cercurile aristocratice. În timpul din armă a fost detașat însă la secretariatul din Vatican, de unde a fost să reprezinte pe papa la încoronarea țarului, ear înainte cu doi ani fusese internonciu la Haga și dacă regele Italiei nu se împotriva așa tare, era să fie reprezentant al Vaticanului în congresul de pace inițiat de țarul.

Își poate închipui deci ori și cine ce impresie a făcut la Roma știrea că împăratul Wilhelm e dispus a primi înființarea la Berlin a unei nunciaturi ear pe Tarnassi de nunciu, — lucru ce Bismark refuzase categoric, ori cât de mult în unele momente căuta să aibă favoarea papii.

Se crede însă că întreaga știre nu este de cât un joc: o amenințare ca italianii să nu cocheteze cu francezii, ceea-ce în timpul din urmă s'a întâmplat adesea.

Germania știe să-și aleagă mijloacele de a-și impune voința!

Intr'adever pentru Italia ar fi o mare lovitură dacă Germania prin întemeierea nunciaturii la Berlin ar recunoaște, așa zicând, dreptul de stat în stat al Papii. Demnitatea, pentru-care Italia a luptat atâtea, ar suferi o știrbire și ar fi cel puțin curios ca un aliat să-i dea această lovitură, când Rusia n'a îndrăznit s-o facă.

Încă odată însă: totul poate să fie numai un joc abil diplomatic al Impăratului Germaniei.

SINAMĂCIRE.

Se bucură „Egyetértés“, sau cel puțin se face că se bucură, din pricină că „politica română în comitate a dat faliment desăvirșit“.

Și cum tâlmăcește șovinistul acest fapt, compromiterea politicii noastre naționale? Căci de a înțelege nu poate fi vorba, ci numai de tâlmăcire; deoarece feliul acesta de oameni, de politicieni, e așa croit, prin educația și sub influența spiritului „patriotic“, încât a pricepe și a judeca lucrurile după ființa și feliul lor de a fi, e terra incognita pentru dînșii, — e vorba deci să vedem numai cum tâlmăcesc un lucru, care în realitate le-ar face poate dureri de cap, dar cu o bună dosă de sinamăgire le dă oarecare curajiu.

Cu bucurie constată șovinistul, că la luptele congregaționale Români abea în comitatele Arad și Caraș-Se-

verin nu ajuns la „resultate puțin însemnate“; în comitatul Hunedoara „au ramas în minoritate“, etc. ear în Bihor au mers „cu o însuflețire fără păreche“ cu kossuthiști.

Simptome, în sensul celor arătate de Egyetértés vor fi fost ele; dar nu sunt de natură de a încurajia pe șovinistii, ci în ori ce cas sunt sugestive indicațiuni pentru fruntașii poporului nostru.

Unde poporul a fost lipsit de conducători, ori că aceștia nu și-au făcut datoria, acolo mulțimea neorientată, de fapt a căzut în brațele unora și ale altora.

Dar unde poporul și-a văzut fruntașii la muncă, la luptă, în frunte, acolo ca un zid puternic s'a prezentat, acolo s'a validat cu demnitate și putere.

E de ajuns să dăm ca exemplu lupta din comitatul nostru, în care Români în cel din urmă șase ani, au realizat în adevăr un îmbucurător progres, care nu a lipsit de a se simți și cu ocaziunea ultimei adunări.

„Egyetértés“ întreabă: unde este poporul în numele căruia vorbesc „tribuniștii“? Nu i s'ar cere mai mult decât să aibă ochi limpezi, neîmpăienjeniți de șovinism, și miute ne întunecată, ca să vadă că unde sunt „tribuniștii“, fruntașii, unde fruntașii poporului nostru sunt la postul lor, cu dînșii este poporul.

Dacă însă bucuria kossuthiștilor este pripită, nu e mai puțin adevărat, că pentru a tăia apa acestor fel de histerii și pentru a deștepta la realitate pe sinamăgiți, dar mai ales pentru a întări poporul nostru în contra tentațiunilor șarlatanilor politici, pentru a-l păstra viguros și puternic, pregătit pentru menirea sa, — întâiul lucru este, ca fruntași conștienți de rolul lor să aiba.

Nu de popor ne vom putea plânge vre-odată; și nici puțința de a se bucura vrajmașul de îndepărtarea lui de noi nu va fi dată, dacă conducătorii își vor ști face datoria.

De-aceia, o intensă, sîrguicioasă și devotată muncă se cere dela fruntași pentru garantarea țării zidului național.

Budapesta alarmată.

Sâmbătă un om din capitală ar fi putut crede că e Duminecă, pentru-că toate prăvăliile erau închise, ba încă și la cafele erau închise vitrinile cu transparentele de fer. Această curioasă situație a produs-o spaima mare că vin oamenii fără lucru. Panica s'a escat înainte de amiază pe calea Erzsébet, când a trecut pe acolo o mulțime de vagabonzi. Polițaiul care stătea în colțul străzii Király, văzând mulțimea mare de oameni, a telefonat imediat la poliție. A anunțat că se prepară o tulburare și cere un ajutor mai mare polițienesc. Cu zece minute mai tâziu au venit în galop repede polițaiști călări, dela casarma din strada Mosonyi. Sgomotal venirii lor a spăimântat pe neguțătorii cari și au închis îndată galantarele.

Vestea despre demonstrație a trecut prin tot orașul și ca și o lavină creștea într'una. În suburbiul Teréz se vorbea că poliția ar fi împrăștiat socialiștii pe strada Kecskeméti. În Lipótváros și știau deja că vagabonzi au spart toate galantarele. Poliția însăși a ajutat a produce spaimă între negu-

di Arcadie Giulan. 10. „Cuvânt de încheiere” de di învățător George Voda. În pauză se vor juca „Călușerul și Bătuta”.

— Primim invitație la concertul care-l aranjiază tinerimea română din Făgăraș și jur, cu concursul unui grup de elevi al seminarului „Andreian” din Sibiu Jsi, în 9 Ianuarie 1902 st. n. (a treia zi de Crăciun) în sala hotelului „Hauritsch” din Făgăraș în fațorul ambelor școli rom. conf. din Făgăraș. Inceputul la ora 7 1/2 seara. Comitetul aranjator. Prețul locurilor: Locul I. (cerce și rindul 1 și 2 de scaune) 2 cor. Locul II. (sîrul 8 și 4 de scaune) 1.60 cor. Parter și Galerie 1 cor. de persoană. Suprasolvițiile se vor cînta publice. Bilete se pot procura din prăvălia „Andreian Furek” și seara la casă. Programul: 1. G. Dim: „Iuză dar aleg”. 2. a) I. Mateiu: „Până când țineam cu codrul”. b) I. de Flondor: „Cântecul marinariilor”. 3. G. Dima: „Hora ploia”. 4. a) T. Popoviciu: „Hațegana”. b) G. Dima: „Nu-s parale”. 5. C. Porumbescu: „Marșul cântăreților”. 6. * „Hambal și Sîpione”, dialog. 7. C. Porumbescu: „Cisla”, operetă comică (în costum național). După producțiune: dans.

Datoria la Jidov. Din Veneția inf. 'i-se scrie „F. pop.”: După obiceiul foarte dăruos de pe la noi, mulți săteni s'au îndatorat la Evreii din sat pentru spurcatul rachiu. Zilele trecute se trezesc vre-o 150 de inși cu provocare dela un avocat, ca în termen de 3 zile să plătească datoria Jidovului precum și spesele de improcesuare. Chiar și cei datori cu 10—15 cr., erau provocați să plătească câte 2 cor. 50 bani spese. Se înțelege, că cei-ce mai au minte se căsesc, că au intrat în cărcimă, dar' acum e prea târziu. În numărul 26 al „Foil Poporului” am cetit, că în satul acesta n'a înființat o societate de temperanță la stăruința preotului Ganea.

Să luăm aminte! Ni-se scrie din București: Un caz foarte interesant, hazliu, ciudat, instructiv sau cum vrei să'l zici, căci toate aceste adjective și multe altele, se potrivesc de minune la faptul, ce dacă nu aș putea să l garantez și să invoc persoane ce stau chibzuite pentru autenticitate, ai crede cu adevărat, că se ține de domeniul legendelor.

Ascultăți nostimada cum se desfășură; într'una din zilele săptămânii trecute — lmi povestea un domn dela Ligă — se prezintă în local ligei culturale o doamnă, care se recomandă: „sunt doamna Dr. M. . . din Sibiu. Vin la Dvoastră ca delegată reuniunii femeilor române din Sibiu. Această reuniune are intențiunea nobilă de a edifica o școală de băieți și în scopul acesta a trimis în trei părți ale regatului, pe trei membre ale ei, dintre care pe mine a căzut soarta să vii la București și să Vă rog, să întreprindeți o colecție pentru noi”, și accoate o coasă de hârtie albă din sac — doamna Dr. M. . .

„Bine doamnă Dr. M. . .”, îi răspunde demnul, „scopul pentru care te prezenți Dta, e mare și nobil, și merita tot spriginul,

dar înțelegi, trebuie să te legitimezi sau să dovedești plenipotență din partea reuniunii la caz contrar ai putea ajunge în conflict cu vreo secție.

După toate probabilitățile, Dna Dr. M. . . a înțeles că s'a înșelat în așteptări și după ce a dat-o pe altă teamă, care nu stă în legătură cu misiunea dinsei, nici cu scopul Ligei culturale, povestind despre câte toate, povești de un cuprins prea „șod” pentru a-l putea reproduce, s'a depărtat fără a se mai întoarce.

Reflecțiunile și judecata asupra acestor întâmplări, las să o facă cetitorii singuri. De dragul Dnei Dr. M. . ., se înțelege, n'ași fi relevat cazul în presă, ci am făcut-o aceasta numai din considerație față de Reuniunea femeilor române din Sibiu, care desigur n'are habar de farsa ce a jucat-o în contul ei Dna Dr. M. . ., farsă, ceși face actualmente cursul în societatea bucureșteană; pe de altă parte din considerație față de reputația transilvănenilor, pe care astfel de indivizi cantă des să o compromită cu ori-ce preț în fața fraților din regat.

Și dacă Dna Dr. M. . . a lăsat Doctoratul în litere, ar face bine să clarifice, dacă poate, situația penibilă ce și'a creat-o, ear dacă nuștie scrie, să pue pe altcineva să răspundă. București, Decembrie 1901. A.

Bărbat de 20 ani și femeie de 50 ani. Bătrâna nu este mama tinărului, ci sora femeia lui, cu toate că este cu o viață de ora mai bătrână. Această curioasă căsătorie s'a întimplat în Franța. Bărbatul se numește Robert Broglie, nepotul vestitului bărbat de stat francez Say și femeia lui se numește baroneasa Deslandes. Ei s'au cunoscut între dînșii în anii trecuți și tinărul prinț nu peste mult s'a amezat de baronesă, care era totdeauna foarte elegantă. Baroneasa asemenea i-a plăcut amorul înfocat al tinărului prinț, ca toate că rudeniile ei nu s'au învoit la aceasta. Dar prințul fiind încă minor a mai așteptat un an, când implinind 20 ani, s'a cununat cu baronesa. Familia Broglie, voină să impedeze lățirea acestui știrii a desmintit în foile din Paris aceasta. Dar prințul a scris foilei parisiene să desminte și această desmintire, căci el într'adevăr s'a cununat cu baronesa la Londra, în capela Maria Magdalena.

Moștenire de milioane. Pe un patriot maghiar l-a ajuns mare noroc în America. Se scrie din New York, că Zitterbarth Károly a moștenit 3,500,000 coroane dela o rudă a lui. Dar Zitterbarth se află bolnav pe moarte într'un spital din Chicago și în casul, de ar muri, soția lui și copilul de 4 ani al său va moșteni această sumă de bani.

Patruzeci mii coroane pentru un buture. Intre oamenii bogăți din Anglia se află mulți, cari pentru o colecție de insecte jertfesc sume colosale de bani. S'a întimplat că pentru un flutur a dat cineva 500 cor., însă așa mare sumă n'a jertfit încă nimeni, ca un aristocrat englez, care a dat o sumă colosală pentru un singur flutur mare, colorat cu negru și galben și se află numai în Siera Leone. Este curios, că până

acum nu s'a găsit decât femenin. Dar un aristocrat englez a făcut expediții, spre a găsi flutur masculin. După multă trudă, de abia a putut găsi unul, dar' banii ce au trebuit la expediție se urcă la suma de 40.000 cor., așa că până acum nici un flutur nu a fost așa scump, ca acel ce l'a găsit el. Acum însă fluturile se află în colecția Kengiston din Londra, pentru-că primul lui proprietar a murit nu de mult.

Pentru mișcarea „Los von Rom” din Austria societatea evanghelică din Halle a votat pe primul cvartal al anului viitor 500,000 marce.

Emigrări. Din comitatul Gümör au emigrat la America în cel din urmă trei ani 4419 persoane, și anume în anul 1899 1175; 1900, 1459 și în anul acesta 1785. Toți au avut pasapoarte în regulă.

Natret pentru pești. După cum spune un negustor de cai din Ungaria, din cel 17,000 cai cumpărați de Englezi în Ungaria și Rusia, 9400 s'au prăpădit înainte de-a ajunge la Africa-de-sud. Dela insula Madeira până la Sf. Elena au trebuit meru să arunce caii morți în mare.

Viață lungă. Din Iași să scrie, că în comuna Rădărești a murit în mod subit un bătrân sătean, fost slujbaş la curtea domnească a lui Mihalache Sturdza, în etate de 118 ani.

Bibliografie. Cel mai frumos, util și folositor Calendar este Calendarul „Minervei” pe anul 1902. Prețul 1 Leu. De vânzare la toate librăriile din România și la librăria Institutului de arte grafice și editură „Minerva”, București, strada Regală, 6.

ULTIME ȘTIRI.

Londra, 31 Dec. În partea apuseană a Caplandului sunt mai multe comande bure sub comandanții Tseson, Woosti, Smit și Pipers. La 22 și 23 c. comanda aceaste, în număr de 800 oameni, au atacat un convoiu cu munițiuni englez care mergea spre Carolina. Englezii numai cu mare greutate și-au putut urma drumul; ambele părți au avut mai mulți morți și răniți.

Paris, 31 Dec. Frederick Passy, vestitul propagator al păcii, care acum decurând luase premiul Nobel, a redactat o adresă în care protestează în contra barbariilor ce Englezii comit față de Buri. Adresa a trimis-o, din Rotterdam, regelui Edvard VII. Subscriitorii roagă pe regele să pună capăt taberelor concentrate unde sunt ținuți

prizonierii buri, cu familiile lor și unde mortalitatea continuă a fi grozav de mare. Il roagă să grafice pe femei și copii.

Peking, 30 Dec. Vinerea trecută au intrat în oraș 30.000 soldați chinezi. Ambasadele europene au și ele fiecare soldați de pază. Curând va veni în capitală și regele și poi regina, fiecare cu tren separat.

În Tokio s'a ținut un meeting în care s'a cerut ca Rușii să iasă din Mandșuria.

Editor Aurel Popovici Barcianu.
Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

Insertiuni și reclame.

Ar face senzație până și în capitală o prăvălie atât de bogat și elegant asortată cum este alui Porter Vilmos din Arad. De toate se găsesc în această prăvălie, dar mai ales cadouri pentru Crăciun.

CAROL PROBST și SOȚUL
magazin de mode, confecțiuni și trusouri
Arad.

Am urmărit cu atențiune obiceiurile din marile orașe din străinătate și am văzut, că în luna Decembrie pe boulevarde se indeseu un adevărat potop de lume, mișcând în sus și în jos numeroșii cumpărători; ear placate mari așiate în vitrine vestesc: s'a sffrit „Saisonul”, totul se vinde ieftin.

Cea mai mare mișcare se observă în prăvăliile de modă, pentru-că femeia cu idei practice obișnuite cadourile de Crăciun le alege, în mare parte, dintre lucrurile folosite.

Primim și noi acest principiu, din care cauză stofele de mătăasă, stofe pentru rochiile, barehete, flanele, creton și Law-Tennis, cu un cuvânt ori-ce articol de modă, rămas din saison, am redus la prețul cel mai minimal.

Că dăm articole bune, dovedește succesul repurtat în anul trecut. Cumpărarea în anul trecut în prăvălia noastră a fost atât de mare, încât în anul acesta am acquirat întreaga mătăasă a unei case de Lyon; mătăsurile acestea le-am pus în vânzare cu începerea lunii Decembrie, pe lângă un preț fix care este indicat în vitrinele noastre.

Rugăm foarte mult pe Onor. public și pe vechii nostri clienți cari și până acum la noi și-au procurat cadourile de Crăciun, să ne facă plăcerea a ne visita, ca să avem prilegiul să le arătăm frumoasele și multele noastre mărfuri.

Cu stimă
Carol Probst și soțul,
677 2-3 ARAD, str. Atzél-Péter 3.

Pentru mine însă numai acum începu ceremonia, căci seara aceasta fu consacrată sfârșitului mele. Ieșind din curtea internă, m'am scaldat și îmbrăcându-mă în pânză curată, după-cum prescrie legea, am intrat în biserică și am adus jertfa. După aceea ridicând mâinile spre cer, ore într-eg am rămas așa, ca în extaz, rugându-mă și cântând să mi adun putere pentru marea clipă a grelei încercări.

Orele treceau încet de tot în această liniște biserică. În cele din urmă așa se deschise și tatăl meu, Amenemhat, intră, îmbrăcat în alb, aducând de mână pe preotul zeitei Izis.

Mă ridicăsiu și rămăsiu smerit în fața celor doi prești.

— Ești gata, mă întrebă preotul, ridicând sfegnicul ce ținea în mână, așa ca lumina să-mi cadă în față. Ești gata să vezi, tu ales între aleși, fața strălucită a zeitei.

— Da, sunt gata răspunsei.

— Te gândește bine, zise, căci nu e lucru mic ceea-ce te așteaptă. Dacă vrei să realizezi dorința aceasta din urmă, să știi însă, o Harmachis, că în noaptea aceasta va trebui să mori cu trupul, pentru cătă va vreme, în vreme ce sufletul tău va privi lucrurile cerești. Și dacă, fiind mort, se va găsi vre un rău în inima ta când vei ajunge înaintea zeitei, să știi Harmachis, că sufletul vieții n'are să mai intre pe gura ta... Vei peri pe vecie.

Ești așa dar curat și liber de ori-ce gânduri păcătoase? Ești gata să te primească la sinu-i Ea, care a fost, este și va

fi și ea în toate să implinești dorința ei; ea pentru ea să renunțe la ori-ce femeie pămîntească și cu tot sufletul numai pentru gloria ei să lupti, până ce în urmă vieții ta nu se va contopi în viața ei eternă?

— Da, sunt gata — ziseiu — conda-mă!

— Bine, zise preotul. — Nobile Amenemhat, d'aci încolo mergem numai doi.

— Cerul să te binecuvânteze, zise tata.

Fii tare și să lvingi asupra celor cerești. Griji însă! Zeii cer mult dela cei-ce în drăznesc să intre în cercul lor. Fii deci tare, ilustre Harmachis. Ear când vei merge de vale, pe cărcrea Noptii și vei ajunge în fața ei sfîntă, adu-ți aminte că se și pretind multe dela cei-ce e bogat dăruit.

Și acum, dacă esti hotărît, pleacă unde mie nu'mi este dat să te însoțesc.

(Va urma).

Un plagiat senzațional.

Mare emoție printre numeroșii admiratori ai „măestrului” Caragiale și consumatorilor berăriei „Gambrinus”.

Di Caion a publicat în „Revista Literară” un articol, în care, în afară de căte-va violențe și atacuri personale, pune pe „măestrul” pe două coloane.

„Măestrul” e acusat nici mai mult nici mai puțin, de căt că a plagiat drama sa „Năpasta”, — această cap d'operă cum o numesc admiratorii „măestrului” și con-

sumatorii berăriei Gambrinus, — după o piesă „Norocul” a anul oare-care scriitor uagur, István. — Piesa e tradusă și în românește, pe care di Caion a găsit-o la Brașov.

Natural că toți admiratorii măestrului au srit în sus, cuprinși de o furioasă revoltă, că cine-va a îndrăznit să isbească în necontestatul, în atotputernicul și reproșabil lor idol.

Și acești admiratori și consumatori de bere sunt foarte curagioși!

Ei, cari ne având curagiul să înfrunte umorul puțin delicat și sarcasmul de ceie mai multe ori deplasat al „măestrului”, se pun sub pulpanele lui protectoare, și îl acceptă reprimadele prin cuvinte de admirație, — ei toți la un loc au curagiul să năpădească și să înveciveze pe un singur om care a îndrăznit să se atingă de idolul lor.

A! Idolul lor e ireproșabil!

Ei nu a profanat nimic în viața lui; nu a insultat nici una diu acele persoane pe care insulta nu le pot atinge, nu a batjocorit nimic din ces ce e sfînt și sublim! Idolul lor nu poate comite nici o greșală, nu poate scrie nici o platitudine sau banalitate, nu poate jăcmăni pe nici un scriitor de avntul lui! Și de aceea ei toți la un loc, care admiră pe „măestrul” sub imboldul groazel ce le inspiră un om care a fost în stare să ridiculizeze pe alți oameni de o reală valoare s'a năpădit asupra aceluia care a îndrăznit să se atingă de idol — ei toți la un loc, cari au lașitatea să se supună de teamă unui scriitor, au curagiul

dintr'un sențiment de plată adulațiune pentru „maestrul” să insulte și să înveciveze pe un alt scriitor care îndrăznește să se atingă de „măestrul” lor, antreprenorul lui Gambrinus”.

Un sențiment de dreptate, însă ne obligă să recunoaștem vină ambelor părți.

Dacă lașitatea circilor „maestrului Caragiale” nu poate inspira de căt desgust oamenilor ale căror convingeri izvorăsc dintr'o conștiință cavaleriască, pe de altă parte trebuie, să recunoaștem, pentru un moment și vina d-lui Caion.

Am cetit pomenitul articol din „Revista Literară” și prin noianul de personalități am găsit numai două pasaje din „Năpasta” puse față în față cu alte două pasaje din „Norocul”.

Scenele din „Năpasta” să aseamănă în mod surprinzător celor din „Norocul”

Atâtă însă nu e ajuns.

Di Caion, e dator să arate că intriga piesei și caracterele sunt asemănătoare, și atunci ne va convinge pe toți că „Năpasta” e șterpelit după „Norocul”.

Di Caion afirmă că e în măsură să facă aceasta — și trebuie să o facă nu numai dintr'un sențiment de datorie cătră opinia publică, ci din obligavitate, căci di Caragiale anunță că îl va urmări pe cale judiciară.

(„Secolul”).

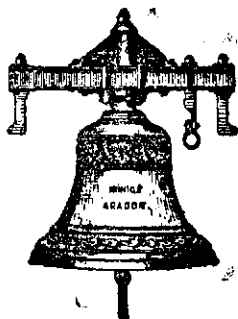
Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor,

Arad, strada Rákóczy Nr. 11-28

S'a fondat la 1840.

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul că, față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiși clopot tare și cu sunet odânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învârti și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o supra-solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimite gratis.

548 47-53

CREMA MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseții !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

În câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încreșturile și ciupiturile de vârsat (bubac), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tinere și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masagiului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurătenii de piele, ci și încreșturile, ciupiturile de bubac și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arșei soarelui și a vîrețului.

Se poate și ziua întrebuința.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil.

553 — 83

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochinică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogueriile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detal la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, în Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primeștesimpătii mele pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Lucru solid, durabil și elegant. — Marfă gata din materialul cel mai bun.

Marele magazin de mărfuri

PORTER VILMOS

ARAD, piața-libertății, în edificiul renovat al porții-de-fer.

Singura prăvălie cu 34 vitrine splendide, pline cu novități și iluminate cu electrică!

Această întreprindere satisface pretențiile cele mai exagerate și prin aranjamentul ei practic înlesnește cumpărarea cea mai comodă.

Prăvălia e împărțită în următoarele secțiuni:

I.

Secția model pentru domni:

Pălării,
Ghete,
Ghete pentru noroiu,
Cămeși,
Cravate,
Mănuși,

Corturi (umbrele),
Rufe de desubt,
Ciorapi,
Unelte pentru voiaj,
Articli-bijouterie,
Articli de piele.

II.

Secția model pentru dame:

Ghete,
Bluse,
Joupone,
Șurțe (castrințe)
Corsete,

Brăuri,
Năframe,
Evantali,
Ciorapi,

Săpun și alte arome etc.

III.

Articli pentru aranjamentul casnic și pentru împodobirea locuinței:

Servicii,
Obiecte pentru buclărie,
Unelte pentru masă,
Maiolice,
Obiecte de argint de China,
Podoabe și icoane pentru păreți etc.

IV.

Cadouri de ocazii și obiecte-suverinuri aradane:

Cele mai frumoase și mai alese novități de artă și de mare industrie, drept cadouri pentru dame, bărbați și copii.

V.

Jucării pentru copii

În asortiment fără părechă, dela cel mai ieftiu până la cele mai fine obiecte.

Fiecare cumpărător, care cumpără deodată pentru un preț de 20 coroane, capătă cu totul gratis

O fotografie în mărime naturală

după ori-ce poasă, executată artistic, fidelă și în înălțime de 60 cm., și numai pentru cadrul ei de hârtie (passe-partout) precum și pentru așezarea fotografiei într'insul are a se plăti prețul de 3 coroane, ca spese specifice. Modelele icoanelor gratuite se pot vedea în vitrinele prăvăliei și ori-și-cine se poate convinge despre executarea lor artistică.

În fiecare seară, luminația marelui prăvălii prezintă un aspect extra ordinar și în provincie e ceva fără părechă în felul său.

Ca ocazia sărbătorilor Crăciunului și a Anului-nou ne-a sosit un mare transport de ghete din pielea cea mai fină pentru bărbați, dame, copii și felife. — Mare asortiment de ghete de postav, cisme pentru băieți, galoși și șoșoni. — Prețurile curente la dorință se expediază franco.

648 — 5

Mare deposit de pălării bărbătești în calitatea cea mai fină din fabricele cele mai renumite.